

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

МАТЕРІАЛИ

IV Всеукраїнської науково-практичної конференція
молодих вчених з нагоди Дня працівника сільського господарства
**«СУЧАСНА НАУКА:
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»**

17 листопада 2021 р.
м. Херсон

Редакційна колегія:

Відповідальні за випуск: голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, Херсонського державного аграрно-економічного університету **Марія НІКІТЕНКО**; заступник голови Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Херсонського державного аграрно-економічного університету **Владислав КРИВИЙ**.

За редакцією

*доктора сільськогосподарських наук, професора,
проректора з наукової роботи та міжнародної діяльності
Херсонського державного аграрно-економічного університету*
О.В. АВЕРЧЕВА

Сучасна наука: стан та перспективи розвитку. матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених з нагоди Дня працівника сільського господарства, 17 листопада 2021 р.м. Херсон. С. 363.

У матеріалах конференції висвітлено сучасні науково-практичні технології та досягнення агрономічних, економічних, природничих, екологічних, іхтіологічних, технологічних, ветеринарних наук. Для здобувачів вищої освіти, аспірантів, викладачів, наукових співробітників, фахівців сільськогосподарських підприємств результати наукового пошуку можуть бути використані для визначення пріоритетних напрямів подальших досліджень, формування нових наукових ідей.

Tashkent State Agrarian University

ННЦ «Інститут виноградарства и виноробства імені В. Е. Таїрова» НААН

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Інститут розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця НААН

Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН

Інститут кібернетики імені В.М.Глушкова НАН України

Інститут агроекології і природокористування НААН

Державна установа "Інститут зернових культур НААН"

Національний університет цивільного захисту України

Білоцерківський національний аграрний університет

Уманський національний університет садівництва

Херсонський національний технічний університет

Вінницький національний аграрний університет

Сумський національний аграрний університет

Одеський державний аграрний університет

Інститут зрошуваного землеробства НААН

ДУ ХФ "Інститут охорони ґрунтів України"

Державний біотехнологічний університет

Тернопільська ДСГДС ІКСГП НААН

ВСП «Боярський фаховий коледж» Національного університету біоресурсів і природокористування України

Херсонської багатопрофільної гімназії № 20 імені Бориса Лавренюва Херсонської міської ради

**Автор несе повну відповідальність за викладений матеріал у збірнику матеріалів тез конференції.*

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

- АВЕРЧЕВ О.В.** - проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності Херсонського державного аграрно-економічного університету, д-р. с.-г. наук., професор;
- НІКІТЕНКО М.П.** - голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Херсонського державного аграрно-економічного університету;
- КРИВИЙ В.В.** - заступник голови Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Програмні кейси конференції:

- КЕЙС 1. Сучасні агротехнології в рослинництві, овочівництві та садівництві.
КЕЙС 2. Перспективні технології у ветеринарії, виробництві і переробці продукції тваринництва та аквакультури.
КЕЙС 3. Тенденції раціонального природокористування та збереження земельних ресурсів.
КЕЙС 4. Сучасні досягнення інженерних наук у будівництві та електрифікації виробничих підприємств
КЕЙС 5. Тенденції розвитку харчового виробництва та індустрії готельно-ресторанної справи.
КЕЙС 6. Розвиток підприємництва, менеджменту та ІТ-технологій в аграрному виробництві.

Матеріали конференції з подальшим доопрацюванням (за необхідністю) можуть бути опубліковані у фахових виданнях Херсонського державного аграрно-економічного університету **«Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки»**, **«Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка»**, **«Таврійський науковий вісник. Серія: Технічні науки»** та **«Водні біоресурси та аквакультура»**, які внесені до переліку фахових видань України (категорія "Б").

ЗМІСТ

КЕЙС 1

СУЧАСНІ АГРОТЕХНОЛОГІЇ В РОСЛИННИЦТВІ, ОВОЧІВНИЦТВІ ТА САДІВНИЦТВІ

Балишева Д. І., Марковська О. Є. <i>Особливості розмноження тропічної культури <i>Mangifera Indica</i> l.</i>	10
Бакай Е. О., Аверчев О. В. <i>Дослідження впливу біодобрив на продуктивність соняшнику</i>	13
Білошкуренко О.С., Берднікова О. Г. <i>Вітрова ерозія ґрунтів на території Херсонської області</i>	16
Василенко Н. Є., Аверчев О.В. <i>Елементи технології стоколосу безостого залежно від позакореневого підживлення органічним добривом Біо-гель</i>	18
Влащук О.А., Влащук А.М., Дробіт О. С. <i>Формування структурних показників буркуну білого однорічного на півдні України</i>	22
Горінова Н.Ю., Берднікова О. Г. <i>Зрошувальна меліорація та її наслідки в зоні степ України</i>	25
Грищенко Д.С., Іваніна В. В. <i>Вплив доз азотних добрив на врожайність кукурудзи на зерно</i>	27
Данюк М. С., Іваніна В. В. <i>Підвищення продуктивності буряків цукрових в умовах сучасного виробництва</i>	29
Дацько О.М. <i>Вплив бактерій роду <i>Azotobacter</i> на фізико-хімічні властивості ґрунту</i>	32
Денисяк О. С., Сидякіна О. В. <i>Формування продуктивності середньостиглих сортів гороху в умовах південного степу України залежно від інокуляції насіння сучасними біопрепаратами</i>	34
Дорошенко В.О., Сілецька О. В. <i>Дослідження впливу елементів технології вирощування на продуктивність цибулі ріпчастої при краплинному зрошенні в умовах півдня України</i>	37
Ілієв Р.Д., Аверчев О.В. <i>Вплив способів обробки ґрунту на продуктивність сортів проса</i>	41
Заїкін Р. В., Берднікова О. Г. <i>Підбір сортів пшениці озимої застворення високопродуктивних посівів за умов півдня України</i>	43
Йосипенко І. В., Аверчев О.В. <i>Гречка основна круп'яна культура України</i>	46
Капрелова А. Р., Ходос Т. А. <i>Інноваційні технології в захисті рослин</i>	49
Капустинська В.І., Піковський М. Й. <i>Діагностика патологій насіння пшениці озимої грибною етіологією</i>	51
Ковтун Д. М., Ревтьо О. Я. <i>Урожайність пшениці озимої залежно від норми висіву</i>	53
Ковтун Д. М., Сілецька О. В. <i>Особливості вирощування томатів у відкритому ґрунті</i>	56
Ковшак Т. С., Аверчев О. В. <i>Вплив мікродобрив та біостимуляторів на довжину вегетаційного періоду гороху</i>	61
Колодій К. О. <i>Технологія клонального мікророзмноження розмарину (<i>Rosmarinus Officinalis</i> L.)</i>	63
Коротенко І. М., Іваніна В. В. <i>Врожайність пшениці озимої залежно від попередників та удобрення</i>	65

5. Федоренко В. С. Субтропические и тропические плодовые культуры. Киев: «Вища школа», 1990. С. 160-168.

УДК: 633.854.78:631.86

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ БІОДОБРІВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ СОНЯШНИКУ

БАКАЙ Е. О. - здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня навчання
Херсонський державний аграрно-економічний університет, м. Херсон, Україна
АВЕРЧЕВ О. В. - д-р., с.-г. наук., професор, науковий консультант
Херсонський державний аграрно-економічний університет, м. Херсон, Україна

Однією із сучасних проблем сільськогосподарського виробництва, особливо на півдні України, є прогресуюче зниження родючості ґрунтів через недостатнє використання органічних і мінеральних добрив, насамперед азотних, а також порушення сівозміни через перенасичення посівів соняшником. Найбільш успішне вирішення проблеми полягає в ефективному та раціональному використанні біологічного потенціалу ґрунту, оптимізації рослинно-мікробної взаємодії в агрофітоценозах.

Актуальність теми. Нагальною є необхідність удосконалення технології вирощування соняшнику шляхом використання біодобрив, розроблення оптимальних нормативів їх використання з урахуванням економічної ефективності.

Мета. Визначення особливостей формування продуктивності соняшнику в залежності від використання біодобрив.

Результати досліджень. Усі сільськогосподарські культури вирощують для збирання основної та побічної продукції. Основною продукцією соняшнику є насіння, яке використовується як сировина для виробництва олії. Рівень урожайності соняшнику залежить від багатьох факторів, у тому числі тих, які вивчені на досвіді використання біодобрив.

В досліджах використовувалися посівні матеріали гібридів соняшнику Драган ОР та Базальт F1.

Драган ОР. Ранньостиглий гібрид екстенсивного типу з високим потенціалом врожайності. Гнучкий до різних типів ґрунту та строків посіву.

Базальт F1. Гібрид відноситься до середньоранніх гібридів екстенсивного типу. Має високий потенціал урожайності (на 3–5 ц/га) і довший вегетаційний період. Пластичний до строків посіву.

Однією за найважливіших умов для отримання високих урожаїв є біологізація землеробства, що викликає необхідність широкого її впровадження.

Композиції біогенних елементів спроможні цілеспрямовано регулювати процеси росту й розвитку рослин, підвищувати їхню продуктивність і поліпшувати показники якості вирощеної продукції.

Однак, соняшник є культурою дуже вимогливою до технологічних та кліматичних умов вирощування і вимагає значної кількості вологи і сонячної енергії в певному співвідношенні в різні періоди вегетації. [2, с.10].

Біометричні аналізи генеративних органів соняшника дають можливість зрозуміти структуру формування урожаю і знайти показники які є визначальними для одержання того чи іншого рівня урожаю. Для повноти цих аналізів визначали такі показники як діаметр кошика, кількість кошиків на одиниці площі, кількість насінин у кошику, маса 1000 насінин.

Показники структурних елементів наведено у таблиці 1.

Таблиця 1. Елементи структури урожаю соняшника

Гібрид (фактор А)	Препарат (фактор В)	Діаметр кошика, см	Насіння у кошику, шт	Маса, г	
				насіння з кошика	1000 насінин
Базальт F1	Контроль (чиста вода)	15,6	730	40,5	55,5
	Оракул Мультикомплекс	18,0	914	52,0	56,9
	ХелафітКомбі	18,9	945	54,0	57,1
Драган OR	Контроль (чиста вода)	17,4	774	43,0	56,8
	Оракул Мультикомплекс	18,8	937	53,5	57,1
	ХелафітКомбі	19,1	991	57,8	58,3

Помітними коливання були за такими показниками, як кількість насіння в кошику та маса насіння з 1 кошика. За даними обробки рослин препаратом ХелафітКомбі кількість насіння в кошику в гібриді Базальт F1 зросла з 730 шт. в контролі до 945 шт., а в гібриді Драган OR з 774 шт. до 991 насінини, що становило до 29,5% і 28,0% відповідно. За рівнем впливу на формування структурних показників ефект від позакореневого оброблення препаратом Оракул Мультикомплекс мало поступається препарату ХелафітКомбі. Що стосується маси насіння з кошика, то при обробці рослин мультикомплексом Оракул Мультикомплекс збір насіння з одного кошика зріс порівняно з контрольним варіантом у гібриду соняшнику Базальт F1 на 30,0%, а у гібриді соняшнику на 23,9%. Драган OR гібрид відповідно. Обробка рослин

препаратом ХелафітКомбі дозволила підвищити рівень збору насіння з одного кошика на 43,1 % для гібриду Базальт F1 та на 34,8 % для гібрида Драган OR. Це дає нам право зробити висновок, що препарати впливають вперш за все на продуктивність кошика.

Листя відіграють вирішальну роль у формуванні врожаю. Саме цей орган виконує функцію фотосинтезу і тут відбувається процес створення органічної речовини. Деякі фахівці навіть пропонують робити прогноз урожайності на основі поверхні листя [3]. Багато дослідників визначають оптимальну площу листової поверхні, підкреслюючи негативний вплив надмірно розвиненої листової поверхні [4].

Соняшник розвиває доволі потужну листову поверхню, яка досягає 50-80 тис.м²/га [1]. Проте такий розмір поверхні листа тримається короткий час, тому що нижні листя швидко підсихають і загальна їх площа зменшується.

Препарати також виявились ефективним важелем зростання площі листя. Аналізуючи данні таблиці 1 можна зробити висновок, що позакореневі обробки рослин соняшнику рістстимулюючими препаратами мали позитивний вплив на формування площі асимілюючої поверхні.

Вплив на обробіток препаратом ХелафітКомбі був дещо відмінним від впливу препарату Оракул Мультикомплекс. Так, за вегетаційних обробіток ХелафітомКомбі висота рослин майже не змінювалася, проте було відмічено тенденцію до потовщення стебла.

За комплексом показників продуктивності соняшнику варіант із застосування біодобрих показав гарний результат із застосуванням їх при внесенні в ґрунт. Ґрунтови́кроморганізмиможна рекомендувати до використання.

Висновки. Оптимальним варіантом з економічної точки зору є використання біодобрих, що дозволяє знизити кількість технологічних операцій до мінімуму при максимальному підвищенні продуктивності культури. Завдяки цьому використання біодобрих дає змогу підвищити не тільки продуктивність культури, а й максимізувати дохід від вирощування цієї культури.

Список літератури

1. Борисенко В.В. Продуктивність різностиглих гібридів соняшника залежно від густоти посіву та шириниміжрядь у Лісостепу Правобережному : дис. канд.с.-г. наук : 06.01.09; Уманський національний університет садівництва. Умань, 2016. 152 с.;
2. Кирсанова Г.В., Пугач А.В., Губа Е.П. Удосконалення технології вирощування соняшнику шляхом оптимізації фону мінерального живлення// *Dynamika naukowych badań-2017* : матеріалы XIII міжнародної наукової практичної конференції, (Przemysl, 7-15 липца 2017 року). – Przemysl : Nauka i studia, 2017. – S. 19-23. - Режим доступу: <http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/388>;
3. Павлова М. Д. Парктикум по сельскохозйственной метеорологии. М.: Рипол Классик, 2014. 167 с.

4. Оканенко А.С. Физиология воздействия внекорневых подкормок на фотосинтез и другие процессы жизнедеятельности растений. интенсивности Труды ИФР АН УССР. 1959. Т. 16. С. 53-62;

УДК: 631.459(477.7)

ВІТРОВА ЕРОЗІЯ ҐРУНТІВ НА ТЕРИТОРІЇ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

БІЛОШКУРЕНКО О. С. – здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
Херсонський державний аграрно-економічний університет, м. Херсон, Україна
БЕРДНІКОВА О. Г. - канд. с.-г. наук, науковий керівник
Херсонський державний аграрно-економічний університет, м. Херсон, Україна

Актуальність. В останні десятиріччя в Україні і взагалі в Херсонській області зокрема погіршився стан навколишнього середовища. Ґрунти, поряд зі сприятливими агрокліматичними умовами і рівнинним рельєфом, виступають найголовнішим чинником спеціалізації господарства на Херсонщині [3], зумовлюють специфіку використання земельного фонду і інтенсивний розвиток сільськогосподарського землекористування з відповідною структурою сільськогосподарських угідь (частка орних земель складає 90%, пасовищ – 8,1%, багаторічних насаджень – 1,4%, сіножатей – 0,5%)[1].

Основна частина. Екстенсивна експлуатація ПРП(Природно-ресурсний потенціал) Херсонської області протягом більше 200 років дозволила створити достатньо потужну базу промисловості і сільськогосподарського виробництва,але викликала при цьому складний комплекс екологічних проблем таких як деградація земель під дією вітрової ерозії,осолонцювання,вторинне засолення,зниження гумусу в ґрунті,внаслідок чого зменшилась продуктивність сільськогосподарських угідь.

Майже на всій території області спостерігається вітрова ерозія (максимальний розвиток – Цюрупинський, Каховський, Нижньосірогозький, Голопристанський райони). Найбільша питома вага еродованих земель була зафіксована у Бериславському, Білозерському, Верхньорогачицькому районах[6]. Дефляційні процеси зумовлюють втрати гумусу, азоту, фосфору, калію та інших поживних речовин, знижуючи їх вміст у ґрунті і негативно впливаючи на баланс гумусу[2].

На виникнення та інтенсивність ерозійних процесів мають вплив як природні фактори – клімат, рельєф місцевості, слабка ерозійна стійкість ґрунтів,так і соціально-економічні,пов'язані з господарською діяльністю – застосування агротехніки і встановлення штучних рубежів без врахування рельєфу, неправильне використання сільськогосподарських угідь,